

ግንባር ሃገራዊ ድህነት ኤርትራ
ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን

جبهة الانقاذ الوطني الارتريية
مكتب الاعلام والثقافة

Eritrean National Salvation Front
Information and Cultural office

ሰፊሕ መአዲ ምይይጥ ሰሚናር: ንገድላዊ ጉዕዞ ውድባና ተወሳኺ ደፋኢ ረጅሒ

ብስንኪ ስርዓት ኢሳያስ ኮነ ኢሉ ብመርሓ ደራጃ ዝኸተሎ ሃገራዊ መአስር ዝብንጥስ፣ ስድራ ቤታት ዝብትን፣ ኣካቢ ሃገራውን እምነታውን ማዕቢያ ዘዳኸምን ሰናይ ማሕበራውን ባህላውን ክብሪታት ዝዘርግን ጉጉይ ፖሊሲታት፣ ሕብረተ ሰብና ንሓደጋ ምብትታን ይሳጣሕ ከምዘሎ ዘካትዕ ኣይኮነን። እዚ ካኣ ኮሎ ጌና እንተዘይተግጧቱ ኣብ መጻኢ ሓደገኛ መዘዝ ዘኸትልዮ። ኣብ መንጎ ህዝቢና ኣብ ዝተፈላለዩ መልኮታት መገረጃታት ተሸፊኖም ብቅሉዕ ይኹን ስቱር ዘንጻባርቕ ተርኢዮ ቀብላውነት፣ ወገናውነት፣ ኣውራጃውነት፣ ቐጥታዊ መግለጽን ውጽኢትን ፈንጣሒ ፖሊሲታት ህልው ዝሓ ገዛኢ ስርዓትዮ። እዚ ፈንጣሒ ፖለቲካዊ፣ ቅድሚ ኩሉ ኤርትራዊ ኣካቢ ሃገራውነት ዘዳኸም ከም ምኻኑ መጠን፣ ኣብ ዓውዲ ሃገራዊ ፖለቲካ ኤርትራ ብዝያዳ ኣብ ልዕሊ ሃገር ለኸ መልክዕ ውደባታት (ብዝሐ ብሄራዊ መልክዕ ውድባት) ዘንጻጸረዮ። ምኽንያቱ ሃገር ከደን ሃገራዊ ፖለቲካዊ ሓይልታት ይብዘሓ ይውሓዳ ብዘየገድስ፣ ከከም መጠን ኣሳታፍነት ማሕበራዊ ሓይልታት ብውሽጦም፣ ነቲ ናይ ሕብረተ ሰብና ቀብላውን ኣውራጃውን ወገናውን ማሕበራዊ ዝምባሊታት ስለዝሓቐኡዮም። ማሕበራዊ ሰፊሕ ኣሳታፍነት ናይ ዝሓ ርእሱ ጸጋን ሓደጋን ክልተ ብልሐ መላጸ ኣሎዎ። ብብቐዕ መሪሕነት ብዲሞክራሲያዊ ኣተኣላልያ እንተ ተመሓድሩ ብልጫ ጸጋታቱ ክኹላዕን ሰሓብን ኮይኑ፣ ኣብ ምህናጽ ስምርቲን ስሙር ህዝብን ኤርትራ ገስጋሲ ስጉምቲ ይህልዎ። ሳኣን ብቐዕ መሪሕነት ካኣ እቲ ዝምባሊታት ብዝተፈላለዩ መልኮታትን ኣገባባትን ናብ በልሕ ዘይቅቡል ግርጭታት ብምቕያር፣ ብተደጋጋሚ ክሳብ ዝሸምረር ንሓደጋ ደገኣዊ እድ ኣእታውነታት ርሕብ ባብ ይኸፍትን፣ ብኡ ንብኡ ናይ ማሕበራዊ ሓይልታት መጠናዊ ብዙሕነት ሱታፌ ክሃሲስን ከዕየንን ይኸውን።

ግንባር ሃገራዊ ድህነት ኤርትራ ኣብ ኤርትራዊ ሃገራውነት ጥራይ ዝተመስረት ስሩጽ ሃገራዊ ዲሞክራሲያዊ ኣሳታፊ ዕላማ ዝስከምን፣ ከም ናይ ቃልሲ ስልቲ መልክዕ ብዝሐ ብሄራዊ ውደባ ዝክተልንዮ። ስለያታት ስርዓት ህግደፍ ብኣካል ንምቕንጻሉ ዘይፈንቀሉዎ ኢምኒ ዮብሎምንን። ከምኡውን ግዳማዊ ሓይልታት፣ ናይ ግንባር ሃገራዊ ድህነት ኤርትራ መጠናዊ ብዝሐ ብሄራዊ ማሕበራዊ ሱታፌ ናብ ኣዝዩ ትሑትን ድሑርን ደረጃ ከውርዱዎን ዘይደልዮ መልክዕ ወደባ በስገዳድ ከልብሱዎን ምእንቲ፣ ነቲ ድሩት ዓቕሚታት መሪሕነት ግሃድኤ ብምምዝማዝ፣ ኣብ ውሽጣዊ ግርጭታቱ ኣብ ምብላሕን ምፍንጫልን ከም ቀንዲ ተዋሳኢ ረጅሒ ክኹኑ ጸኒሖምዮም። ስለዝኸነ ድማ ግሃድኤ ብስንኪ ሕጽረታት ኣመራርሓኡን ግዳማዊ እድ ኣእታውነትን ብዙሕ ዝተሳቐየ ውድብዮ።

ዝሓለፉን ዘሎውን መሪሕነት ግንባር ሃገራዊ ድህነት ኤርትራ፣ ኣብ ውሽጢ ውድብ ግርጭታት ክረኣዩ እንከሎው ብሓደ ሸነኽ፣ ሓዲሽ እዋናዊ ፖሊሲ ምንጻፍ ከድሊ እንከሎ ካኣ ቦቲ ካልእ ሸነኽ፣ ኣብዩ ከባቢኡ ኣባላት መሪሕነታትን ሰፊሕ መሰረታትን ብዘይጽፍሓዊ ኣፈላላይ ዝሓቐኡ ከም ብማዕረ ዚጋደሉ ኣባላት ውድብ መጠን ሰፊሕ ዓውደ ምይይጥ ዮዳልዉ ኔርምን ኣሎውን። እዚ ናይ ሰፊሕ ምይይጣት ዓውደ መአዲዚ፣ ብናይ ውድብና ልሙድ ኣበሃህላ ሰሚናር ይባሃል። መሪሕነታትን መሰረታትን ውድብ ኣብ ዝርከቡሉ ቦታታት፣ እናሻዕ ኣድላይነቱ ህያውዮ።

መሪዎች ብዙውን ጊዜ ለሰራተኛው ጥቅም ላይ የሚውሉትን ስራዎች ለማጠናቀቅ ይረዳሉ። ለሌሎች ግን ስራዎች ለማጠናቀቅ ይረዳሉ። ለሌሎች ግን ስራዎች ለማጠናቀቅ ይረዳሉ።

ግንባር ሃገራዊ ድህነት ኤርትራ ኣብ ውሽጡ ግርጭታት ክኸሰቱ እንከሎዉ መሪዎችን መሪዎችን ብሓባር ዝእኩብ መኣዲ ምይይጥ ምኽፋት ስለምንታይ ይደሊ? ናይዚ ሕቶ መልሲ ኣብ ውድብና ፍሉጥዮ። ሎሚ ካብ'ቲ ልሙድ ቁሩብ ውጺእ ኢልና፡ መልሲና ኣብ ሓፈሻዊ ርእዮ ምቕራቡ ኣድላዩ ኮይኑ ንረኽቡ። ብኡ መጠን ድማ፡ እንቃለሰሉ ዘሎና ተሃዋሲ ኤርትራዊ ፖለቲካዊ መዳ ኣብ ግምት ብምእታው፡ ኣብ ውሽጢ ውድብና ይዕብ ይንኣስ ብዘየገድስ፡ ይስፍሕ ይስሓዉ ብዘይገድስ፡ ካብ ኣባላት ዝብገስ ዝምባለ ዘይዕግበት ብፍላጥ ይኹን ብዘይፍላጥ ብዘይገድስ ማሕበራዊ ጠባይ ከም ዝህልዎ ብምርዳእዮ። እዚ ኣረዳዳኣዚ ብተሓሳስባ ደረጃ ንባዕሉ ናብ ፍታሕ ምርካብ ዝቀርብዮ። ስለዝኾነ ንኩሉ ውድዓውን፡ ናይ መሪዎችን መሪዎችን በዓል ቤታዊ ሕጻረታትን ጌጋታትን ንምልላይን በብደረጃኡ ወድዓዊ ፍታሕ ምቕማጥንዮ። ውድዓዊ ሽግራትካ ምፍላጥን ብክንድኡ ብድሆኻ ክብ ምብላን፡ በዓል ቤታዊ ሕጻረታትካ ምርዳእን ጌጋታት መሪዎችን መሪዎችን ደረጃ ብደረጃ ንምእራምን ድሉው ምዃን ስጉምቲ ንቕድሚያዮ። ብግብሪ ድማ ይብዛሕ ይውሓድ ብክንዲ'ቲ ጭቡጥ ዓቕሚ ውድብካ ዝፍቕዶ እርማት ምትእትታው ክልቴ ስጉምቲ ንቕድሚያዮ። እዚ'ውን ኣብ ጉዕዞ ውድብና ንዝእር ርእሱ ዲሞክራሲያዊ ገስጋስዮ። ሳላ ኣወንታዊ ተሞኮርታት ሰሚናራትና፡ ኣብ ሕሉፍ ተሞኮሮ ሰሚናራትና ኣብ ገልኡ እዋናት ብዘይከሳሩ፡ ኣብ ካልእ እዋናት ድማ ብውሑድ ክሳሩ ንውድብና ክነድሕንን፡ ኣብ መዳ ሃገራዊ ፖለቲካ ኤርትራ ሃገራዊ እጃሙ ዘበርከትን ኮይኑ ክቕጽል ኪእልና ኢና። ዝሓለፉ ሰሚናራትና ዓባይቲ ኣወንታዊ ውድባዊ ፋይዳታት ኔርምዎምዮም።

ግሃድኤ ውድብና ኣብ ዝመጽኡ ቀረባ መዓልታት ኣብ ጀርመን ሰሚናር ከካይድዮ። እዚ ናይ ሎሚ ሰሚናር፡ ከምቶም ናይ ቀደም ሰሚናራት ንኩሉ ኣብ ኤሮጳ ዝርከቡ ኣባላት መሪዎችን መሪዎችን ብጽፍሓዊ ኣገባብ ዘይፈልይን፡ ንዝኾነ ኣባል መሪዎችን ይኹን፤ ወይ ተራ ኣባል ብፍሉይ ርእዮኡ ዘየግልልን ማዕሪ ዕድመን ማዕሪ ተሳትፎን ሙሉእ ብሙሉእ ዘውሒሰዮ። ብዘይካ'ቲ ናይ ምስታፍ ምሕር ድልየት እናሃሎዎ ክንሱ ብስንኪ ቅቡል ምኽንያት ክሳተፍ ዘይጥዓም ኣባል፡ እቲ ካልእ ኣብ ኤሮጳ ዝርከብ ኣባል መሪዎችን ይኹን ተራ ኣባል ብዘይቅድመ ኩነት ክሳተፍ ይግባእ። ከህብ፤ ክቅበል ሙሉእ ቅሩብነት ክህልዎ ይግባእ። ኣብ ኣመርካ ካብ ዝርከቡ ኣባላት መሪዎችን መሪዎችን ዝጠዓም እንተ ተሳትፏ'ውን ማሕረ (ጸበቀ)። ብፍላይ ዝተፈለየ ርእዮ ኣሎን፤ ወይ ኣብ ኣካይዳ መሪዎችን ዘይዕግበት ኣሎን ዝብል ካኣም ቅድሚያ ዝኣገረ ኣብ'ዚ መኣዲ ሰሚናር ክርከብ ይግባእ። ናቱ ተሳትፎን ምይይጥን ሓሳባትን ንሕድ ሕድ ሕድገታት ጥጡሕ ዕድል ዝኸፍትን፡ ነቲ ናይ ሰሚናር መድረኽ ዲሞክራሲ ዝያዳ ዘገልብትንዮ። ኣብ ፖሊሲታት ውድብ፤ ወይ ኣብ ኣሰራርሓ መሪዎችን ዕግበት ዘይብሉ ኮሎ ጌና ቅድመ ክነት ብምቕራብ፡ ወይ ኣብ'ዚ ሰሚናር'ዚ ርእዮይ ኣይከስዕርን ዝብል ፊተ ፍርዲ ብምሃብ፤ ወይ'ውን ንተሳተፍቲ ሰሚናር ብዝተወሰነ ማሕበራዊ ጉጅለ ብምፍራጅ፡ ካብ'ቲ ጉቡእ ተሳትፎኡ ነፍሱ ብፍላጥ ዘግልል ባእታ፤ ወይ ጉጅለ፡ ኣብ መጻኢ ንርእዮኡን ውድብን ብኣወንታ ዘገልግል ኣገባብ ኣይኮነን። ምኽንያቱ ብናቱ ቅድመ ኩነት ኣቢሉ ኮሎ ጌና ውጽኢት ሰሚናር ክውስን ዝሕልን ስለዝኾነ።

ንሕና፡ ከምቶም ኩሎም ሃገራዊ ሓይልታት ኣብ ፍሉይ ወድዓውን፡ ኣብ ዘይሓድነታውን ዓሚቕ ብኩራት ግደ መሪዎችን መሪዎችን ጭቡጥ ኩውንነት እንቃለሰ ዘሎና መሪዎችን መሪዎችን ከም ምዃንና መጠን፡ እቲ በብጊዜኡ ዝገጥመና ወድዓዊ ሓይል ብድሆታት ንጎረ ጎዲፍና፡ ብዙሕ በዓል ቤታዊ ጌጋታትን ጉድለታትን ከም ዘሎና ንኣምን። ነዚ ካኣ ካብ ህዝቢ እናተኸወልና

ብመልክዕ ሕመታ ብሕብእ ሕብእትላይ ሕሹኽ እንብለሉ ዘይኮነስ፡ ብጋህዲ ብዓውታ እንኣምነሉ ግሉጽ ሓቂዮ። ብስንኪ ተደጋጋሚ ዘይምኽኑይ ምጭርራምን፡ ተደጋጋሚ መስዋእቲ መራሕትን ብዙሕ መሪሕነታዊ ዓቕሚታት ከም ዝኸሰርናውን እንኣምን ኢና። ከምቲ ብዝከኣልናዮ እንገደል ዘሎና፡ ጌጋታትና ብእንኸእሎ ዝሓሸ ኮይኑ ብዝተረኣየና ኣገባብ እንእርምን፡ ብእንረኽቦ ዕድላት ቃልሲ ሕጽረታትና እንስተኻኸልን ሙቕሉላት ተጋደልቲ ኢና። ኣብ ቅድመና ብርሃን ዓውት ዝረኣየናን፡ ብተስፋ ቕብጻውነት መንገዲ ቃልሲ ዘይጽልምተናን ተስፋዎት ተቃለስቲውን ኢና። ናይ ሕድሕድናን፡ ናይ ካልኣት ዝሓልዩልና መሓዙት ተቃለስቲ ሃገራውያን ሓይልታት ልዙብ ነቕፊታታትን ወቀሳታትን ከም ጉዕዞ ተሞኮሮ ቃልሲና ዝእርምን፡ ኣንፈት ቃልሲና ዘመዓራርይን፡ ሃናጺ ኣበርኩቶ ጌርና ኢና እንወስዶ። በዚ ኣጋጣሚ'ዚ፡ ኣብ ውድብና ዝረኣዩ ጉድለታትን ጌጋታትን ንምዕራይ ሓቕኛ ድልየት ዘሎኩም ሃገራውያን መሓዙት ሓይልታት፡ ርኢቶታትኩምም ናብ ኣበመንበር ማእከላይ ባይቶ፣ ወይ ኣበመንበር ፈጻሚ ኣካል ክትልእኹ ንላቦ። ርኢቶታትኩም ንረብሓ ተዓዋትነት ቃልሲ ህዝቢና ክሳብ ዝኾነ ምስ ጭቡጥ ውድባዊ ዓቕሚታትና ኣብ ግምት ከም እንእትዎ ንገልጸኩም።

ከምኡውን ውድብና ሓዲሽ ፖሊሲ ክነድፍ ክደሊ እንከሎ፡ መድረኽ ሰሚናር ስለምንታይ የዳሉ? እዚ ከም ዘረባ ምናልባት ሓዲሽ ክመስል ይኸእል ይከውን። ሓዲሽ ፖሊሲ ኣባላት ክሳብ ዝለማመዱዎ ሓፍ ለጠቕ ዘዓይነቱ ተቀባልነትዮ ዝህልዎ። ከምኡ ክኸውን ባህሪያዊዮ። ውድብና ንኩሉ ኣባላት መሪሕነትን መሰረታትን ብብዘሎዎ ክባቢ ዙርያ መለሽ ምይይጣት ዘሳልጥ ጥጡሕ ኣሊያታት ስለዘይብሉ፡ ናይ ኣረዳድኣ ሓላፍ ዘላፍ ኩውንነት ይፈጥርዮ። ብስንክኡ ድማ ኣብ ውሽጢ ውድብ ዘየድለይቲ ስምዕታት ክቀልቀሉ ይኾኑ። ከምዚ ዝኣመሰለ ጉጉይ ስምዕታት ዝፍውስን፡ ካልእ ዘይተገመተ ሓዲጋታት ዝገትእን ሓባራዊ ዕግበት ዘዕዝዝን ሰሚናር ኪንካይድ ኣገዳስነት ኣሎዎ። ኣብ'ዚ እዋንዚ ድማ ብዛዕባ ዘተ ንጹር ፖሊሲ ምሕንጻጽን ምትግባርን የድልየና ኣሎ። ስለ'ዚ ነቲ ኣብ ሕሉፍ ተሞኮሮታት ምፍንጫላት ብሕድሕድ ኣዕናዊ ጥሮፓጋንዳዊ ምጥቕቓዕን ጸለመታትን ዝተቋሰለ መንፈስ ምፍዋስን ብሓደ ሸነኽ፡ ብሱሙር ጽምዶ መሪሕነትን መሰረታትን ናብ ጎደና ተዓዋቲ ዘተ ብሓባር ምምራሽን ካኣ በቲ ካልእ ሸነኽ፡ ግድገዮ። ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶን ካብኡ ወጻኢ ዝርከቡ ሃገራዊ ሓይልታትን ዝሓቕኑ ሰፊሕ ጠርናፊ ስሙር ሃገራዊ ጽላል ንምምስራት ብሙሉእ ሓይልና ኪንቃለስ ይግባኣና። ብስንኪ ጌጋታትናን ጉጉይ ፖለቲካዊ ሒሳባትናን ዘርጠብጠብ ኢሉ ዝተርፍ ሓዲ ሃገራዊ ተጋዳሪ ሓይሊ እንክይተርፈና ኪንጽዒት ኣሎና። ስለዝኾነ ናይ ስቶክሆልም ኣፈናዊ ምርድዳእ ከም ጥዑይ መቐዲም ብምውሳድ ካብኡ ናብ ክብ ዝበለ ደረጃ ዘተ ምድያብን፡ ምስ ኤርትራዊ ውድብ ሓድነት ንዲሞክራሲያዊ ለውጢን ካልኣት ምንቕስቓሳት ይኣክልን ሃገራዊ ሓይልታትን ብሙሉእ ርእሰ ምትእምማን ኣብ መስርሕ ዘተ ምኽታት እዋናዊ ጠለብናዮ። ስለ'ዚ እዚ ኣተሓሳስባ'ዚ፡ ብውድብ ለኽ ደረጃ ናይ ኣረኣእያ ሓድነት ንምህናጽ ሰፊሕ ዓውደ ምይይጥ ሰሚናር ምኽፋት ኣድላይነት ኣሎዎ። ናይ ሎም ዘበን ሰፊሕ መኣዲ ምይይጥ ሰሚናር፡ ንገድላዊ ጉዕዞ ቃልሲ ውድብና ተወሳኺ ደፋኢ ረቕሒዮ።

ቤት ጽሕፈት ዜናን ባህልን ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ

14 ሕዳር 2019